Venice Center for International Jewish Studies

Venice, the Jews, & Italian Culture

Prof. Murray Baumgarten University of California Santa Cruz

I. Venice Surprises

San Marco

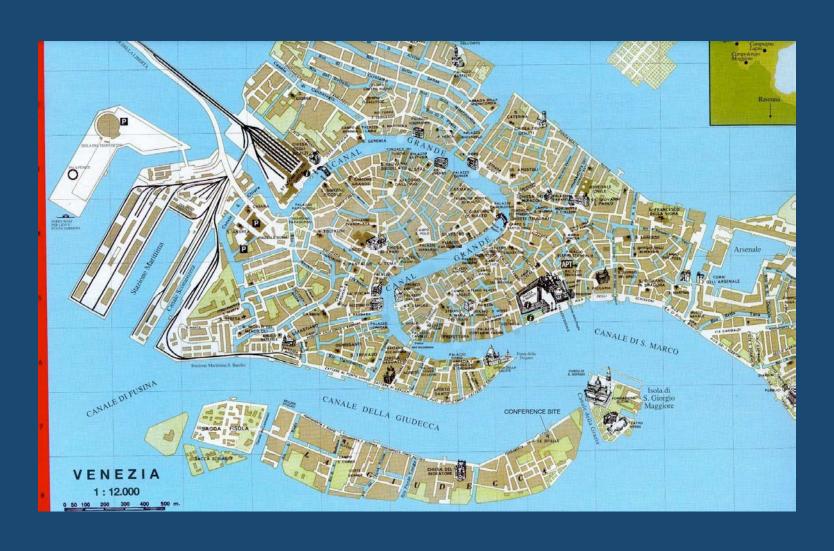
Rialto Bridge

The Grand Canal

Map of Venice

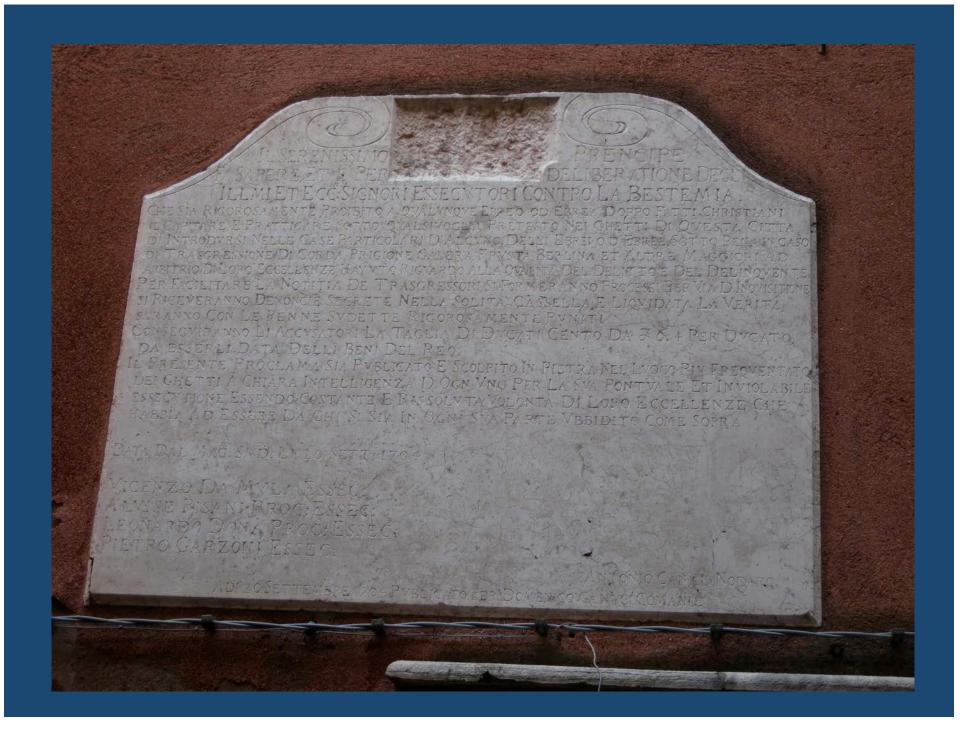

Warning for New Christians

This is issued by His most serene Prince and by the Executors Against Blasphemy: (Let it be known)That it is rigorously forbidden for any Jewish man or Jewish woman, after they have become Christians/ to enter into or frequent the ghettos of this city (nei ghetti di questa citta)/ (or)to enter into the private houses of any Jews (men) or a Jewish woman under any pretext whatsoever. In the event of transgression,/the legal penalty is ropes, prison, galleys, whip, stocks and other punishments/ to be decided by their Excellencies after having considered the nature of the offense and of the transgressor./

To facilitate information about the transgressors, trials will be initiated by the Inquisition/. Secret denunciations will be received in the usual box (nella solita cassella) and, once the truth is verified, the transgressors will be rigorously punished with the above mentioned punishments. The accusers will get an award/bounty of 100 ducats of 6.4 (lire) per ducat to be exacted (taken) from the goods of the offender. The present proclamation is being published and carved in stone in the most frequented spot in the ghettos (nel luogo piu frequentato dei ghetti) so that it is clearly understood that every individual, without exception, must scrupulously follow it. Given by the above magistracy, 26 September 1704

Transcribed and translated by Jacqueline Gutwirth, with help from Katherine Jason

A Child of the Ghetto

by Israel Zangwill

There were two things in the Ghetto that had a strange attraction for the child: one was a large marble slab on the wall near his house, which he gradually made out to be a decree that Jews converted to Christianity should never return to the Ghetto nor consort with its inhabitants, under penalty of the cord, the gallows, the prison, the scourge, or the pillory; the other was a marble figure of a beautiful girl with falling draperies on the extreme wall of the Ghetto, surveying it with serene eyes.

Relic and emblem of an earlier era, she cooperated with the slab to remind the child of the strange vague world outside, where people of forbidden faith carved forbidden images. But he never went outside; at least never more than a few streets, for what should he do in Venice?

Israel Zangwill, <u>Dreamers of the Ghetto</u>, pp. 12

2. The Ghetto

Invented in Venice March 1516

THE MUSEO ITALOAMERICANO PRESENTS

Il Gheffo

FORGING ITALIAN JEWISH IDENTITIES 1516 - 1870

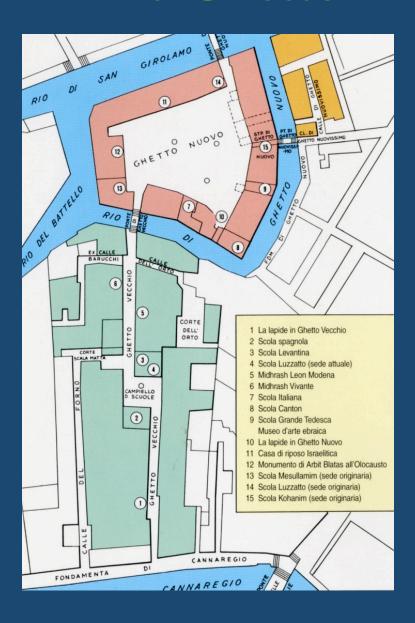

Photo by Alberto Jona Falco, Milan, Italy, Italian Judaica Image Archive

"Italian Jews! Two great names, two enviable glories, two splendid crowns are joined together in you... .Who among you, in human and devine glories does not reverently bow before the prodigious names of Moses and Dante?

— Rabbi Elia Benamozegh, 1847

The Ghetto

Entering the Ghetto

Entering the Ghetto

Ghetto Campo

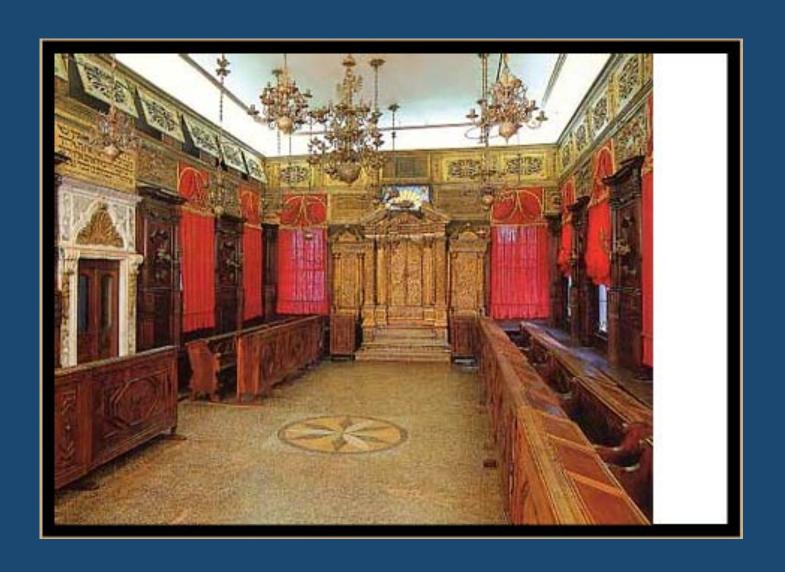
Banco Rosso

Holocaust Memorial

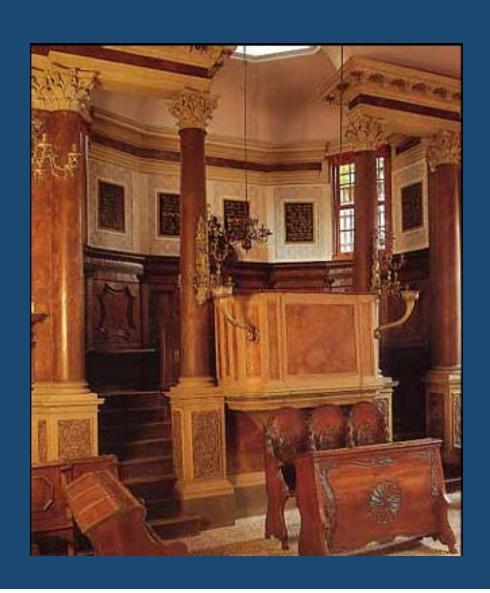
Scuola Canton

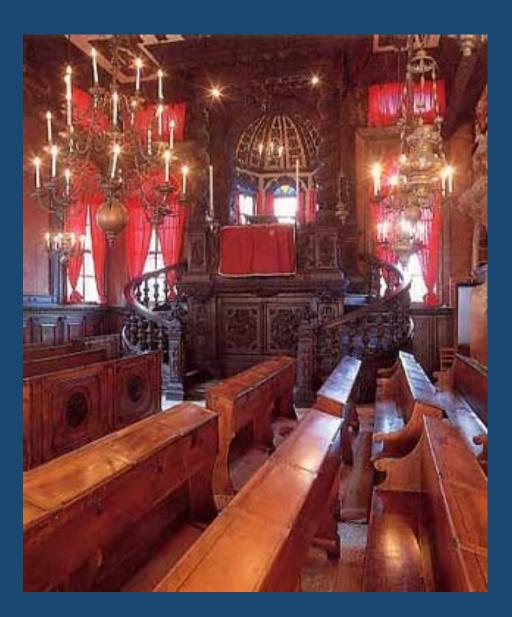
Schola Grande Tedesca

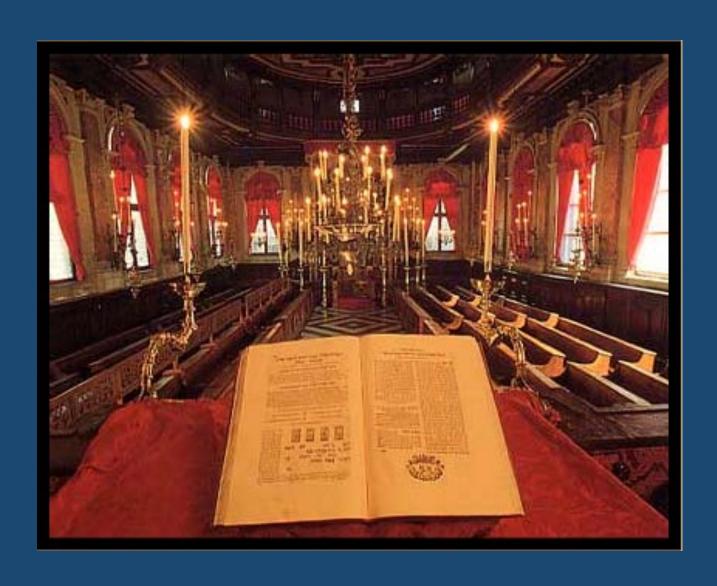
Scuola Italiana

Scuola Levantina

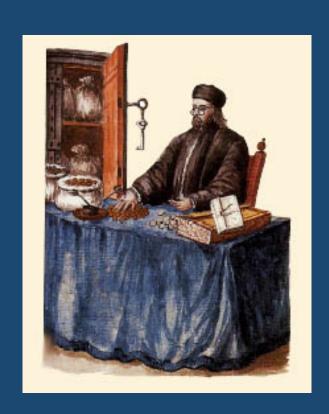

Scuola Spagnola

III. Outsiders as Insiders

Daniel Rodriga 1579?

Levantine Jew 1541

Leone Modena

• Leon Modena (1571-1648)-a major Italian Jewish intellectual, rabbi, writer, preacher, musician, poet, teacher, and lecturer, who wrote a description of Jewish practices for King James I of England, *Historia de' Riti Ebraici (History of Jewish Customs*, published only in 1637), and an autobiography, *Hayyei Yehuda (The Life of Judah)*.

Hayyei Yehuda

חיי יהודה

אלה תולרות יהודה אריה בן השוע איש אמונים כמה׳
יצחק ו"ל בן הגאון הרופא כמהר"ר מרדכי ו"ל בן הותוק
כמ' יצחק ו"ל בן הקצין כמה' משה ו"ל ממורינא

מעש ורעים היו ימי שני חיי בעה"ו ו-

ראשר דבר מלך שלמון להוציא אנוש מן הארץ ביום המות זבימים הבאים הכל נשכח, זה לי יותר מעשרים וארבע שנה ברוחי בקרבי חפצתי להעלות ככתב כל מקרי הזמן אשר עברו עלי מעודי עד אחרית הימים אשר לא אמות כי אחיה, כי חשבתי יהיה יקר בעיני בני יוצאי ירכי וזרעם אחריהם ולתלמידי הקרויין בנים, כאשר הוא לי עונג נמרץ כאשר אוכל לדעת חיי אבותי וקדמוני ורבותי וכל איש רשום ואהוב, ובפרט חשקתי בזה להניחו ברכה אל בני בכורי מחמר עיני שורש לבי אשר היה זיו איקונין מדותיו דומה לי בר חכים ר' מרדכי ז"ל המכונה אניילו (Angelo) ב וכל מחשבותי היו עליו, בו הייתי מתפאר וכו כל שמחת גילי, ולא אסתייעא מלתא מאז כ"ד שנה עד חיום לכתוב זאת זכרון בספר, עתה כי אסף אלקים את שמחתי וזה שני חדשים לקחו אלקים נתנני שומם כל היום דוה, מאנה הנחם נפשי כי ארד אל בני אבל שאולה מחכה למות כיום מועד, ואני בן ארבעים ושבע שנים זקן ישבע רונז חדש מבת השע"ח הסכמתי להחל ולהשלים אי"ה אספר כל עצמותי ומקרי, או זרעי או זרע זרעי או תלמידי או יודעי שמי המה יביטו יראו אוי מה היה לי מאז יצאתי לאויר העולם לא שלותי ולא שקטתי ולא נחתי ויבא רוגז, רגזו של מרדכי בני ז"ל , מחכה למות ואיננו, אח"כ משנה לשנה בסוף כל ששה חרשים אוסיף עליו אשר יתחרש

ו בנראה נקר רוא"ם על הדברים האלה בלי שום כוונה פרטית, אלא מפכי שהשתמש בלשון הכתוב ובראשית מ"ו מ"ו.

[&]quot;ב"ל אורות חייו כס' כתכי הרב יהודה אריה ממודינא חלק עברי (מובא בהערות בקצור כשם "כתבים") צד 16 תערה 1, 82 סימן פ"ד, 113 סי" קש"ו, 114 כ" ק"ח, וחלק אשבנוי צד 16-62 ושיר ממנו שם 84 (ב).

- 10 -

עלי, ואחרי זה יבא דבר צוואתי על המתיחם לגופי ונשמתי ועזבון מכתבי וחבורי וה' הטוב בעיניו יעשה.

בד מקובלני מאבא מרי ז"ל שקדמונינו מצרפת יצאו , ובביתו היה אילן מוצא תולדת משפחתנו יותר מת"ק שנים עברו 3 נמצא במכתבי הנאון זהני ז"ל, ומיד דודי מהר"ר שלמה ז"ל ממודינא הגיע ליד בן בתו קרובי מהר"ר אהרן, בעל מעבר יבק ומעירי השחר י. בכ"ר משה ממודינא (Modena), יצ"ו דר להווה במודינא, ואמר לי שיצא מידו וחקרתיו מאד ולא יכלתי להביאו לידי עד הנה, אמנם ידעתי כי כן מקבלת זקנים כי תמיד היתה במשפחה זו תורה וגדולה במקום אחד עושר וכבוד הון עתק וצרקה, ואמר לי כי מאז צאת קדמונינו מצרפת שכנו ימים רבים בויטירבו (Viterbo) ואח"כ באו למורינא ויאחזו בה ויפרו וירבו ומהיותם ראשונים בחזקת חנות ההלואה 5 ובעושר לקחו כינויים מהעיר ההיא, ועד היום ממשלת הבתי חיים משם היא ביד כ"ר משה קרובי הנזכר כי קנו אותו משלהם קדמונינו הראשונים בעיר, והבית הראשון אשר היה להם אחווה במודינא עודנו ביד כ"ר משה הנז", ואני ראיתיו ובמקומות ממנו החותם שלנו אבן שיש והוא צורת נמר 6 עומר על שתי רגליו ולולב בידו, ואמר לי כמ' משה הנז' שהוא יותר מת"ק שנה שהוא מבני משפחתנו ויש בידו בכתב רשויות כל אשר מלכו במודינא אפיפיור וקיסר ודוכסים ווולתם שקיימוהו בירם, וכמדומה שבימי כה"ר יצחק זקנו של

ל מעבר זכק נדפם במנטובה שע"ו (אוצר הספרים אות מ' 1660) ומעירי השרור שם שפ"ב (שם 1730 ואות א' 1600), זכאן מזכור ריא"ם גם את הספר השני בשנת שע"ח שהוא עומר כה? ואולי הוסיף את הרבר הזה בזמן מאוהר או שראה הספר בכתב יד (או אפשר שנאברה ההוצאה הראשונה מכל וכל?) (ב).

 ³ ע"ר התעסקות היהודים באושליא בדורות הבינים בענף ההלואה במשבנהתא בבתי הלואה מאושרים לכן מאת שלפונות הערים, קורם שנפתחו בסקומות ההם ההשחדלות הכסרים מוסדות הצדקה הנקראים Moste di seta ועל ערכן במחרות, החשוב, של חנויות ההלואה, שהיו האיטלקים נזקקים להן הרבה, ע"ר A. Ciscato, ע"ר הרבה, ע"ר Gil ebrel in Padava, Padava, 1901, 197. במורגאה בסודינא, כלו" שהם היו בעלי הפריביליגיון שניתן לכך כאת השלשון הבניתו של מבור במור במור במור הביים הבכירה.

ה בכין של רוא'ם היה כתוב מעיקרא "אריה" ונימעל לתיבה זו נתקן "נכר». (בהערתי של רום מאבי)

Sara Copio Sullam

Sara Copio Sullam (1592-1641)-poet who hosted a literary salon that included both Jews and non-Jews, men and women. In 1621 she wrote a defense against charges in print brought by Baldassare Bonifaccio, who had attended her salon, that she did not believe in the immortality of the soul: Manifesto di Sara Copio Sulam Hebrea nel quale è de lei riprovata e detestata l'opinione negante l'immortalità dell'anima, falsamente attribuitale dal Signor Baldassare Bonifaccio, de lei dedicato all memoria di Simon Copio suo dilettissimo genitore (Manifesto by Sara Copio Sullam, Jewess, in which she condemns and deprecates the opinion denying the immortality of the soul, falsely attributed to her by Signor Baldassare Bonifaccio, dedicated to the Memory of Simon Coppio, her beloved father).

IV. La Città degli Ebrei The City of the Jews

Bakers and Jews in Venice

Had I, Marino Sanuto, been a member of the Senate as I was last year, I would have spoken, though not to speak for the Jews, because I could describe many sharp practices of theirs in connexion with their loans.

I would have spoken on the *capitoli* and had them amended, proving that Jews are even more necessary to a city than bakers are (*dimostrando* è *necessarii più hebrei e pistori in una terra*), and especially to this one, for the sake of the general welfare.

Marino Sanuto

(May 22, 1466 – 1536)

I would have referred to the laws, and to what our ancestors have always done, and to the opinion of the Doctors of Alessandro of Imola, Pietro of Ancarano, Baldus and others, who advise us that Jews be kept to lend upon interest. And thus I would have spoken on the question at issue. It is true that I would not have wished them to keep shops dealing in second-hand goods, so as not to deprive Christians of a living, even though if they kept them goods could be sold very profitably (ancora che a tenirli sia gran beneficio di le robe si vol vender). Our countrymen have never wanted Jews to keep shops to trade in this city, but to buy and sell and go away again. But there should be none of this humbug in our State about expelling the Jews when there is no Monte di Pietà.

The Guild of Bakers

Monument on Sottoportego Fallier (near the Strada Nuova)

above.

His most serene Prince Makes it known And by Orders of the Illustrious and Excellent Inquisitor Over Customs That nobody, whether man or woman, dare make or commission to make, sell or commission to sell, bread made of wheat flour, whether foreign or home made (casalino) in any place in the city, nor may they (sell) it from barges nor in the streets of the gate of the ghetto, (per le strade alla porta di Ghetto) or Riva dell'Olio, Santi Apostoli or in other places in the city, under pain of being whipped (corda), prison, galleys and of 25 ducats for each occurrence of those who disobey, the money to be divided so that ½ goes to the ministers who will arrest the culprit and ½ of the bread and 5 ducats to the guild of Bakers. (The decree goes on in long detail to describe other offenders and their punishments: even minor children, if caught selling, can be put out on public boats (s'intendano in corsi) and those who sent them to sell bread punished as

Guild of Bakers

Innkeepers, hotel keepers are likewise cited. They may only sell bread stamped and marked by the guild of bakers; any other bread is contraband. Barcaroli – those who sell from boats will pay a fine and have their boats burned).

And again to the words of the decree:

The present proclamation being publicly printed and engraved in <u>marble</u> at the <u>gate of the ghetto</u> (alla porta del ghetto), riva del oglio, santi apoltoli, san Martin and other of the places most frequented by counterfeiters so that they can't have any pretext of ignorance (of the law).

Secret denunciations will be accepted and a trial by Inquisition will be held in order "to eradicate this (disordine) chaos so pernicious both of the public interest as well as to the guild of the bakers."

Dated, 27 October 1727

Gio Battista Lippoman, Inquisitor of Customs
PUBLISHED on the steps of San Marco and of the Rialto and other places
on the 31 October 1727.

Transcribed and translated by Jacqueline Gutwirth, with help from Benjamin Ravid

What Coryat Observed

For travelers like Thomas Coryat, perhaps the most important of these early-modern visitors to Venice, and a contemporary of Shakespeare's, the Jews were not people but (almost) extra terrrestrial aliens, even of the human species.

The accounts of these travelers echo the pre-modern visual representations of Jews, including the horned Moses of Renaissance sculpture and painting. For these observers, the Jews looked almost human and yet, not being Christians, could not be members of their community or even of the human species. In Venetian administrative documents when Jews are referred to, the theological term "accursed" that brands them as refusers of Christianity's mission is invariably included as a matter of course.

.

Let the 1611 account of Thomas Coryat speak for those who follow in his foot-steps. "I was at a place where the whole fraternity of the Jews dwelleth together, which is called the Ghetto, being an Island," he notes, "for it is inclosed round about with water." He then goes on to record the visual identifying marks which Venetian Jews are required to wear, especially when venturing outside the Ghetto.

He does not mention that the same markings were required of Jews and prostitutes.

Even as he responds to its complexity, Coryat engages the central Jewish stereotypes promulgated by the politics of isolation that generated the Ghetto. He focuses on the beauty of the Jewish women he sees in the synagogue.

"In the roome wherein they celebrate their divine service, no women sit, but have a loft or gallery proper to themselves only, where I saw many Jewish women, whereof some were as beautiful as ever I saw, and so gorgeous in their apparel, jewels, chaines of gold, and rings adorned with precious stones, that

some of our English Countesses do scarce exceede them. "

V. Citizens and Virtuosos

Talmud

בכיאינום משק רבינו וכאומר שאק קבורא יודע מעשק בני כארם כל אים משלשה אלו כם אפיקורום שוכרן פי דסיינו שבוה ת'ח או תבוק חבירו בפנית מוכך אורו בפרק חלק:

דקינוי רושי בפתק רקה לין מעלון כתבו כתובפות פי' בפלון כלוחר מפני פחורעץ ליינוי לאתם בפתת ליסרים לכל רושי כ בספות הפתרים לא הפון אתם תושא ולא לר יכתבו שדרויקא ברועים בשוצרו אשם דלא פסילי וחברים עשר מיווק לרבריסה ברי שיתנה לכ לשוב אבל בולכץ ראורים ואוכל

ככילות לתיוכק מעלק יסרובה בתב כפר מקלכות רוכו רועי בקמק דקק וכיכה בקם הין מעלין כווק דכרים חורים בישראל בעל עבירם והשיוד ברשש ושוכק בו תחיד כנים רושי בסוום דקה שפקרו בגול וכם טלבים באולתן אכל ביסראל בפל ערירות שלינו שותר ברסשו קורץ אלא ששה עברות למכאתן עבוני כנון אוכל נכילות לתיאכון יננוע למכלי ואשר לעווד על דונו עד chi comi

ברבית וכו' פרק אי זכו כשף שלה ע' משלה שא מכטלבות משם פירו מהשרכא בהנו היהר בכל היני

רכת וכו "מסטית בל מסטים למסטים למסטים של מינו מינו מסטים מל מינו לי מסטים של מינו לי וכן מסטים בל מינו לי וכן מסטים לבית וכו ששפות

קנש דבר

שמת כם יכו שים אומרים בסקחורני כתב שרשו אמר וכל שת כאל ייים לי שימן קשל כשם קום לא יישיק לא בחקום כל קבי רבוותם - יקוי יורע "איים ש מיום רבינו עם כרולם חומר שכבר בעיקר חיל בא מסיקהו כקטי רמיום מוחר שבמר בעיקר הוי להכניים אכל כיו דיום על לה כפר בעיקר הוא סאיבל כבילות לסבעים חותר לכלוים ברבית כמו פאחרו כתום יוצמת במושב ביינו במשפח של במושב ברכית מיש שאחר מישום והבמוש במושב ביינו ביינו ביינו ביינו מישפח שר ביינו ב להמשפרות שה היפשר הישט הישות יוצה שהכבל כי החבר כי החוד באזו רון שומר להישכון ושופר להנישל השחוני יששברא ייצרי אמי יאשר כך כינו וחשור כיל אן הכלל שלא חודכר אי עד משחלת ביאשר מיסול לא היה להכשים אלא בנון שישל לו שליומישל אשר מיקר אושב מיסול לא היה להכשים אלא בנון שישל לו שליומישל אשר מיקר אושב להכנים האחר שכיות לכרות ולהחלם ואינו ששה היינו שבין התירא וארבי ואכיל אישורא ככל וג'עו מלכל מישרה ככל וב'ני מיקרק היינים ביבירה החרו בברק חץ משחירן דירושלים שיותר לכלמתן ברכית ולפי שקלקנו מעשירם להחביב לכן כישרהל:

הקרלים ברום לי ולברולים בכירום מתבי קשים! שישור כל היינון השיש להפור של המפריבים יותר של משברים הקונה. ל בי החליך השיש לה היינון השיש לה של היינון השיש לה היינון היינון

בשבל דברי בחקי יוסף: יורק רעה

בה וכה שבתע לרפה ען משתע לבהורם דרווה לכה רמעלין בשכר ומדכרי כש' שם אמה רתבו רבק של של מו שבר אלילים לשום בר לאפוקי לשם מורכה כלה משתע במר שר לרכוליקוכן כתבר כתוספות ותבילו כילים חברק מי שלחו

ארף כשכר כווכ ועוד ים לווור

מש מר ביום סוכולכתוכם ב

ביכול לביות פות וכן חשי

ברוליבטר ובולינו פ

בי שלו בים ביף ברבו אות עופה

editorit steer uto

ים ביכו ליבראל פייבי שליכו כלובים פכו ואבים כיכב לא כל שלים רוכולעשית אלא כשכר

מתכוברותרים כהלרת וכך

מש כם'ב כנייקין מבקרין חולי משוטל יפראל מפכי ורכי פלו'

יונים בית שני ביולם ייני שלן ש מו רפולכ גרולם ה'ומניתני שלם ולף של נכ

היותרייהי שלום חלף של כב היותרייהי של העלק המסקת ה היו כמר קתם להייתר בעילה היו כמר קתם להייתר בעילה

כסום פעב פריום ביני

ומים ללכל פרי לרכלת ביי עיברי אליל פרפאן אותם פינוכם קנח הנוים מרובין אותם לכור בירים אכל תמאנים ותכרי מקום אין מרובין אותם לכור בירים אכל תמאנים ותמסורון ומושר איכל נבילות לחבעים והאפיקורוסים מורדין לאחם בדים:

רבית

חורה מותר להלוח לני ברכורם קנט דבר רכונכא דריבית דכריבודי ארוך

לכל וני אין ממרון להחורים ורכמים אסיווו משכם נורדים טכא ילפר פנקטה וכברי היו שרי ובצרבא דרכנן דריכוא לפחם טכא ילכר כבקקי שרי אשילו במצר סכרו חייו רשופר כל אדם נסי לא אסרו ארות ביבוק ראוריתות אכל ריבורת ררבון שרי האדנא ניט הדר לכל בכל פני רבות פסובם כאי אפשר לנו לחשתבר כשום ביציא ושתו אכם לא שבימא תתן קמרכם אם כן ולא טיך בריבת סמא ולמר במקשר טפי מסייר מנהיה מתן מפר סכפר בקיקר מורדי להלחית בריבית ביון מפון אנו במדין ליוחדונו ואמור ללחית כמנו בריבית האן 6 טרפה-ישראל האודעותנו לו קובר ממוכם

ולמני פיר לאתיק סבטולו קס רבית

מו כדי שור בטל חבן יסורית מת מרחלית בטכר ולין לך מתוצים ישר כן מקלבת לאר מת עות ולכן חותר כשכר צרט א חבל ברפולות. כ בר מר וכנב שר כלבך בין דקיתירא פשום ליכה כא בין מי כן כוכה בקים שלא כיכא דיוני וכרליכא שלא כנון רובא זשחם שראל בין בשבר בין בחבש מובני הרבי שלום חדש החתבי

משתתפה: מסח מכינ אבל סיינים סק מי מפעירני אבש קמי רדל בנים זרעי ביסיר דקם לא ביל מירן אבל מששרת שוריף אלא חבלין לאורלים אני שכת אורים אורים אורים אורים אלא חבלין לאורלים אני מיינים אורים אורים המשתת שורידן ספי אבאן ולישני באן משלים ומורים אלשינים כמוסרים אמון מכירים כיד משון נשאן לכם כפר אכל אינו מוסקר לכיות איסור וכיתר רולאטל אישר ואם ששה כן וה להכנים והרילים כתב היום הששה עבירות להכנים אשילו אכל כבילה או

בין נאלמת השכם כתב האומר שלין בכולה כלל וההכחים היותר הלביקורשה כה יותר להיבל בכרק ר' בין נאלמת השכם כתב האומר בשרק ובכולה כלל וההכחים

רברים שידונ ואל יענור

לפניו שרוחק יחות ולא תשיור לפניו שרוחק יחסבר ניון .. ישות ולפ תספר עתו מפשרי שרר פליני בה רכי שות בר ה בר כימובי ממר חף משת פיש סיתה ומר מתר בניים סיתנים אים ביתה שביר אלא לתי פנוים ביתם מדי כולי כד דב בה

פנה משפחה רב לחו אור כרי פלא יקו נס ובטעה שרונים להעביד על חרת אם על כנתע בעלכא שנרט בעריתולינטנינייי אם בשים להקפיר עלה יהרג ושל יקבור ובשליל ובגילה ערוות הפיבות רכום אם בצנקש יהרג ושל יקבור ושפילו אין חבי קיב' דעתה כרוכי ינוקרום איל מכרן להקפיה קל רת אלא להנאת אמור לאים לומר מרוא מי כרי מלא יהרמתו רכון מאומר שהוא מי הוא מודיד WHITE STORE CO. 10 ביולם וכיתכם לעובר מים נטבי יפוקי לווי לרום וכיפר בעיקר אכל כי שנתחיב שתחופציל עוש בכח שכורה לכת אל לכתב ארתי אבי תראש אל שיכול לבחת PARTO COPORT כילי בנוים ולף עלם לחובח ואין בות מורח באליל קנח

אששק כששות לפקל משום רשב ול מפשר ה שות זהו רכיון דיחיכן דרב פפאורב אחל האווראיביים: בק שעות אלהא קביסבירא לכיו: חבן בפורבות: לק ברים תמ למו חים שכם מנשח לכוכו" שושינו בלי בי פיעת כני אוה שכיו מסלכים בדרך ופגש בסספיהואח ים מבש ובסריב ליותו בלם ללו סרי לכו כודנים לת כולכם וכיל לל יינסרים מפם ליור מיפראל יינור לקם חוור פגין שכם כן כם אינו ואל יוכרנו אחר רכי שמשן כן לקים וכוא שיה ייב ייב מים פברי ורבי יוחבן אחר אף פל פי שאינו חייב חיים כנכנים יים לכם כרכי מוכן וכן כראה מוכרי רבינו שמשן בדרון מצי. מרן במספת מא וכתבו ראק לנשים שאמרו לכן נוים יש לה בפות מת ישור השרה כשק כדל וכריך שבש לחת דכו ככל לן שלכת ברי לעבי דל ואיפשר רששע לישוא בחות יוד -

ווו משטע מסירים כיול - משמע דולעל נימריבו שר מכל מ מוא שלא לעשות כן ומכני כך כתב מאובים בפ'ד מז' יסר יישרים וימוש פייב חייםק ישבום לכם ודי וחוק לכם כן לכ לארם לוחר שכוא בור שלא יסרטים ובו' וכב כיאום יורים בתוב בנחקי תבף בפר'כיתר לדקהיל שלם נוח שינה כל בשם יסודי של שליכו עובר אליל זוק ברי שלא יכירם הוכו כתלבוטים ובורת חותר ויסניה להיה חרומורגן בניקונה און למורכה תרבון לתיור עבוה רמורה הכה להיכיבו ככל ככל יי בשם מתושפות שלותם שסיו עוברי כולש כיו פעורי ורוכר רביב פרש יושלה איתה ב'תלחירים של רבי יששע שים צו

אראו רוקשים וכן אסתר פרסטים כאר בתוב בכן סק רלו מקב וכם. אסתר משיב כלא מיקרי לא כמכנורה מישרת באימה אחת לבר אכל אחשורים לא על ישראל ביכר נור אי על כל מירטת מלכות:

לישוים על רבינו למים כתב חובילו על חבים בעלמה שביבו

יסרו האל יענטר ולא כתב כן גכו בפרכם ל דכובה מני איתה אפילו של חבום פלכיפרג וכל יעבור וכי פירטו בנת אהי אבום קלה ערקהה חיםכא שלה כיני קאי וחיפשר ליחר בייחים בברכבים פים לעניו יורג באליעבור סקר על חה שכתב על מנתג בעלמה יסרג מול יענור דשוניבי משמע רולו בברוסיה:

wreco

ישורי היונים בחבר בחב אפינים ולא מכיר שרפתם אל מכיר שרפתם דיים לכל כל נכי פרכבים ושיפשר שכום זל כים מפרש שרקתם רימטא פינו קבי 'הריף שכיו רכיטות ישר לוחשונו כרי שלא ולכש שלבום ככרי שא שליו קייו כחי שכתב כביא חה 'כבור' ורק שאין איינון לצוים לא בילוני ולה כשור מטח ולה חלב בחקור מנו. כתבי התיספות זמן כבר לב שם המדורות והנו יוד של יוצרות הף מצועל מכל היא הנעל אל המכת קרוקע צולם היא בהאחרוב ואמר היים לעשת העוד בנו או אחרים לה לכו א שות צולה ווחבר אל קוצב השפים ישלים אפילו אורכים לו הניו ליקוע איותר בשחים יותר ואל ישבור ולא יובי להיישר לא עבירהו העם הדין קישוי אלא להעת חים שכוא התקשם כא חשפה יונים של שנים כבר מקופס שירוע שלא התקשם עורר בתבנ המסבות ברב הבא על יכתעו ראים חים למסור שבמו כיון רלא שביר עוד רכל רכלי ימרנול נעבור מלי ובחבו

יינות היינות הי פונית שונים בי ב להוצורת כי של שם סים לי ררך חתנות של תחחון כם כפק רפשו עבירו שיותן כיו ולא כיי בכלל נינוא אא בישר אבי של כל על קניים רשמיבי שיש" לין שינ יול מול רבל בכלים פונעים כו ויחייבי כריוני כמי כל חציב רבל לרברים רב

The control of the co

ונציאה עיר של חכמים וסופרים

Responsa of Binyamin Zeev, Venice, 1539. Published by Daniel Bomberg Quoted by Paul Hamburg, "*The Biblia Rabbinica*: Printing Hebrew Books in the Venice Ghetto,"

Italian Jewish Culture in the Age of the Ghetto Sunday, Jan. 25th, at the Museo ItaloAmericano

Biblia Rabbinica

השם מלם השדית מתמיות פ מהמון מרמי השלים ההרמים

לאַנ מון בעל מון בעל אינור הורים אינור בעל המין מון בעל מון ב

THE TAY OF THE TAY OF

יתקרשופן יפרץ בהם הוח: שנה מבונו קום משר מבונו קום עם מבונו קום עם מם מער קום ו ובלי לעלת אל מרסיני כי אות הערתה לספר התופית פורא ו לפלה בנו לאמר הגבל את הדרו לקדשתו: מדם למוק ומק ויאכראליו יהוהלך רדוצלית אתה ו הארו עפרות ברגים והעם אל

בם - מני מברום אבנ מוד קישו מחור קיש ל כל במר יכים לחיקים מר מחשמים - מבו מענים אל מים מחלון בנכל או פשי מהם הקיים בל אל מחמו שנה הוא מדעות בעלך, גם מו יקרום מחמו מידות מבו הדוק הוא שישור היו מיד שם מדיום שיאל למוני קל מבו י האת לל יכול מבו לבלים.

לאדרתניון כי בניסרנית ושל הימור בשר מולה במוד מולה שנותו . לצלת רותו בנודר מיל אוכר תנו לצלת - היא אבישם לעלה א' יודם לעלה אהועם א' ור לו ופינטין נישניה פ' נובי ארשה שבות בספם ונים שיקה ו

רסע אריאית אסווות בעיל ופריקויו מומר לית לאול חורת ומוסק אות ואחרון עסך וסונים וענים לשישורון לסיפק לשוש יהרסו לעלת אל ירוותפן יפלץ כם

מונות מונות

per cause de propriet de la companya de la companya

Modena Sermon

rena engar enteres le רצחה נפסי להעלות פה חותם תכמת י להלוקן של בדיקים אלו למוצח על ררוש לנשואין לפרשת נח השמיני' אשר חברתי בנעורי על המנגח כל כולר י מות הרע אויב לכל וצרי בפטירת מורי ר' משת בסולה מלרופש ולי חשר חמרתה כטל מולי בלמון הקדם ולמון כ נרי בכת אחתי והיא כפורחתי לכן אם דרשתי חומו ככה של תת קק כמנהג הספרדים וכו" ככת סמוך לנשוחי ידידי סנפלס וכבון כסחר אברהם לומברוזר זכו יבסקרמס ספיחסום לדרם באיוה דבר בה משפט אחור הוכנ י המתחיל לא יושנ " באוה משוררים ויהללוה ויחמדו אותה י ורכים בקסל ססום י בחלק כם סיום יסרשל תובים ספולם לדול בדובחם כם פשי ובחלק הב" כי של כן ים לשמום של חוב כי יוכל להרבות חלק זם והמשל כח במקריו לפועם ישרפלים כל היום דורשים ממני העתקתה ינעל כן מחתיה פה גלויה לכל אשה לחיות זרע על פני כל חארץ במדרש רבא והוא ישקים ומי ירשים ויסתר פנים ומי ישורנו ועל נוי ועל ארם יחר על נוי וח רור המבול ועל ארם זה נח יחר שמפנו סינה שמור י אוי מה כפס אוצר כו חושתת העולם ויש לו לחעמיר עולםו פאומה שלימה ומארם אחר ז כל טוב עילום: כוסיי אור דין אל צלו : משה מורי י משה יקר דבר בו כל אדם בפעלו ובעכודתו עדי אז מקדם גם היום שמרו משמרת איוה יחק שם תושיה און יום כיפור הוא זה לו י והדמות בין פעולתם אשר עשו וכין הדכר והמקום והומן אשר נעשתה כלח מישב יםי שן צרי אשר בו בגללו שם בעת ההיח - אף כי דורות הראשונים היו מולידים דעת בווב מוה שייון זה' פותרע אין באן ירפה לו י ספינה בים קל צל עובר ימינו כי כן התחילו לשמור את דרך הגרמים השמימיים ושעירים אשר ירקדו כארן בורה וכשמירת יחם פכל וכל תמונה בקשו להוריד שפעשלהם כחשר ירלו י יום יובא שבי נשי שמנו: כמו שעליהם אמר ירמיה הבמים מלקטים עלים והאכות וגומ' לעשות כומים למלכת השמים. כי היו מבקשים לעשות כונים כוכות מכוונות זו כנגד זו בעד פסו לפשות סינאשימור אואיםיקיפאסו אצירבו המלאכה החסרה ההיא כי על כן נכת מלכת חסר אלף כי במלאכ העבודה כוני לפלכם קולטו ויין ל אום קוםי אורדינה ל ציילו: ההיא היה חסר היחוד יען היתה עבודתם זולאלוקת רבותי ואמנסוה כמה הפחים מוסי מורי מוסיגייה קארדיוירבו חדל להיות ופרה אורח כלתי ישרה וומהשלם תל ונשמר בדר זה כנאות לכד פאנטו סיאה אוניי אום קון פורו זילו : כאילו תאמר בדבור לדבר במשא ומתן בפני בוחרים ממלחמה לנכורים קיאלא מיטה גייה מאי סינצה ריסירבו סי גיונניי . פה נידראן אין קאנגיאר פילוי פיפיניאביאס קי אל ציילר נירו אסינוי מחבמה לנבומים ומכל דבר לאיש יודע אובחכמה או בנביון או בערך והדמות כילכן שלח ה'כיד משה לחמר לישר' חתם רחיתם חשר עשיתי למנרים הנכם פסום אפם יודעים זה בחכמה ואשא אתכם על כנפי נשרים בנביון ואביא אתכם אלי ראיתם את נה לומונה סיניני אסאיםי מינו' : בערך והדמות ולכן לכם תחות תורה זו מכל עם חחר יכחשר עלה בדעתי חב מבי פשיפו לדרוש כפ'וו של כח ולהראו איך מלכד מעשה נח שהיה וכך היה ככתו כתורה יוצא למ מממ עוד דוגמא לאומה ישראלות אשר ממומי מבול צרותיה על שמתיה יושבת בתוך התיבה סגורה כגלות זה הולכת ושטה על פני המים כה וכה עד עת קן גאתה י כמש בנשאי י לחיות ורע על פני כל הארץ על איוו און שומעת היה לי לדבר כי אם בקהלכם יצו הלו אושי קדש הדומי לנח מכל ישרחל לקבות שומת י ומה גם בהדריכי מעמי דרושי זה לכבוד אוהב דבק מחח הנעלה לומברוו לנו אשר קרוב מם חתונתו והוא מבני הקק לנו ועם 2I I C\$055

Sara Copio Sonnet #1

The lovely Jew whose devout dialect Evoked grace from the most sublime hearts Now in the holy fires of heaven's firmament Sweetly delights the greatest intellects

With strains that grant souls release from great torments,
Ansaldo, and by which you gain the same respect,
Expressing her most chaste love in your account
That holds the worlds, upon your rhymes, intent.

Thus, the immortal God born on Delos Lends to your glory his glory's content That can be quenched by neither fire nor ice.

She again who has already made you poet, Ruling that craft from the Heavenly skies, Will always give purpose to the poems you write.

Sara Copio Sullam Translated by Will Wells

Sara Copio Sonnet #1

La bella Ebrea che con devoti accenti Grazia impetrò da più sublimi cori, Si che fra stelle in ciel ne i sacri ardori	4
Felice gode le superne menti,	7
Al suon che l'alme da i maggior tormenti Sottragge, Ansaldo, onde te stesso onori, Spiegar sentendo i suoi più casti amori	
I mondi tiene alle tue rime intenti.	8
Quindi l'immortal Dio, che nacque in Delo, A la tua gloria la sua gloria acqueta,	
Né la consumerà caldo né gelo.	11
Colei ancor, che già ti fe' Poeta, Reggendo questa, da l'empireo Cielo	
Darà per sempre a i carmi tuoi la mèta.	14

VI. Modern Visitors

Joseph Brodsky

"When at the age of thirty-two I all of a sudden found myself in the bowels of a different continent, in the middle of America, I used my first university salary to enact the better part of that dream and bought a round-trip ticket, Detroit-Milano-Detroit. The plane was jammed with Italians employed by Ford and Chrysler and going home for Christmas. When the duty-free opened midflight, all of them rushed to the plane's rear, and for a moment I had a vision of a good old 707 flying over the Atlantic crucifix-like: wings outstretched, tail down. Then there was the train-ride with the only person I knew in the city at its end. The end was cold, damp, black-and-white. The city came into focus. "And the earth was without form, and void; and darkness was upon the face of the deep. And the Spirit of God moved upon the face of the waters," to quote an author who visited here before. Then there was that next morning. It was Sunday, and all the bells were chiming." **Watermark**, pp.41 – 44.

For Brodsky, the visit to Venice was a homecoming. He chose to be buried in Venice.

"I always adhered to the idea that God is time, or at least that his spirit is. Perhaps this idea was even of my own manufacture, but now I don't remember. In any case, I always thought that if the Spirit of God moved upon the face of the water, the water was bound to reflect it. Hence my sentiment for water, for its folds, wrinkles, and ripples, and — as I am a Northerner for its grayness. I simply think that water is the image of time, and every New Year's Eve, in somewhat pagan fashion, I try to find myself near water, preferably near a sea or an ocean, to watch the emergence of a new helping, a new cupful of time from it. I am not looking for a naked maiden riding on a shell; I am looking for either a cloud or the crest of a wave hitting the shore at midnight. That, to me, is time coming out of water, and I stare at the lace-like pattern it puts on the shore, not with a gypsy-like knowing, but with tenderness and with gratitude." Joseph Brodsky, Watermark, pp.41 – 44.

"This is the way, and in my case the why, I set my eyes on this city. There is nothing Freudian in this fantasy, or specifically chordate, although some evolutionary — if not plainly atavistic or autobiographical connection could no doubt be established between the pattern a wave leaves upon the sand and its scrutiny by a descendant of the ichthyosaur, and a monster himself. The upright lace of Venetian facades is the best line time-alias-water has left on terra firma anywhere. Plus, there is no doubt a correspondence between — if not an outright dependence on the rectangular nature of that lace's displays — i.e. local buildings — and the anarchy of water that spurns the notion of shape. It is as though space, cognizant here more than anyplace else of its inferiority to time, answers it with the only property time doesn't possess: with beauty. And that's why water takes this answer, twists it, wallops and shreds it, but ultimately carries it by and large intact off into the Adriatic." Joseph Brodsky, Watermark, pp.41 - 44.

Venice by Dan Pagis

As the stage sets on an olden play The palaces will slowly sway -pale greens, blues and scarlet – In the black waters, and bowing To their own bubbles Wispy boats and chiseled bows, The necks of birds. At the top of A pillar a golden lion will doze, he is The axis around whom, with many props Like a stage the entire city moves With paper masks. And the foreign audience, In the thrall of the scene Of a magnificent city glowing once again, Hurrahs! And from all the balconies The actors will acknowledge, with hands on heart, And with graceful bow, flourish their caps. But with the silent closing of the evening On the face of all these. suddenly the city rises Toward the skies, flowering for a third time In onyx and marble clouds. translated by Paul Hamburg

Yehuda Amichai from Jerusalem 1967

כא

יְרוּשֶׁלַיִם עִיר נָמֶל עַל שְׂפַת הַנֵּצַח.

הַר-הַבַּיִת אֶנִיָּה גְּדוֹלָה, סְפִינַת שֻׁעֲשׁוּעִים

מְפֹּאֶרָת. מֵאֶשְׁנַבֵּי כָּתְלָה הַמַּעֲרָבִי מִסְתַּכְּלִים קְדוֹשִׁים
עַלְיזִים, נוֹסְעִים. חֲסִידִים בָּרָצִיף מְנַפְּנְפִים
לְשָׁלוֹם, צוֹעֲקִים הֵידָד לְהִתְרָאוֹת. הִיא
תְּמִיד מֵגִּיעָה, תָּמִיד מֵפְלִיגָה. וְהַגְּבִרוֹת וְהָרְצִיפִים
וְהַשְּׁלוֹים וְהַדְּגָלִים וְהַחְּרָנִים הַגְּבֹהִים שֶׁל כְּנִסִיּוֹת
וְמְסְגָּדִים וְהָאֲרָבּוֹת שֶׁל בָּתֵּי הַכְּנָסֶת וְהַפִּירוֹת
שֶׁל הַלֵּל וְגַלֵּי הָרִים. קוֹל שׁוֹפָר נִשְׁמֵע: עוֹד
אָחַת הִפְּלִיגָה. מֵלְּחֵי יוֹם־כִּפּוּר בְּמַדִּים לְבָנִים
מְטַפְּסִים בֵּין סַלָּמוֹת וַחֲבָלִים שֶׁל תְּפִלוֹת בְּדוּקוֹת.

וְהַמַּשָּׂא וּמֵתָּן וְהַשְּׁעָרִים וְכִפּוֹת הַזָּהָב: יִרוּשָׁלַיִם הִיא וֶנֶצְיָה שֶׁל אֱלֹהִים. 21

Jerusalem is a port city on the shore of eternity.

The Temple Mount is a huge ship, a magnificent luxury liner. From the portholes of her Western Wall cheerful saints look out, travelers. Hasidim on the pier wave goodbye, shout hooray, hooray, bon voyage! She is always arriving, always sailing away. And the fences and the

piers

and the policemen and the flags and the high masts of churches and mosques and the smokestacks of synagogues and the boats of psalms of praise and the mountain-waves. The shofar

blows: another one

has just left. Yom Kippur sailors in white uniforms climb among ladders and ropes of well-tested prayers.

And the commerce and the gates and the golden domes: Jerusalem is the Venice of God.

http://jewishstudies.ucsc.edu/Venetian Jewish

Anthology

PAROCRIA

S . ALVINE

POATE DE GREEKS

Venetian Jewish Anthology

The Venetian Jewish Anthology is a scholarly resource for teaching and research that explores the cultural, intellectual, and historic experience of Venetian Jewry. The Anthology carries forward the work of an institute on "Venice, the Jews, and Italian Culture: Historical Eras and Cultural Representations" that took place June 19-July 21, 2006. This five-week interdisciplinary institute was funded by the National Endowment for the Humanities and culminated in a three-day conference on "Venice, the Jews, and Italian Culture," sponsored by the Gladys Krieble Delmas Foundation, and attended by twenty-eight scholars representing universities in the United States, Canada, and Italy.

Our primary focus in both the conference and the Institute was the Ghetto of Venice, which gave its name to all such subsequent ethnic enclosures. We explored the history of the Ghetto of Venice as built environment, cultural text, and

symbolic site. Together we examined various artistic materials representing Italian and Venetian Jewish life, including literary, artistic, and dramatic works. That made it possible for us to reinhabit the Ghetto through the eras of its existence. The Institute began with the Renaissance, while emphasizing the modern experience of Venetian Jewry, a paradigmatic Italian Jewish community.